

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 23Co/267/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2316212981
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 08. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Daša Kontríková
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2019:2316212981.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Daša Kontríková a sudkýň: JUDr. Iveta Jankovičová a JUDr. Ľubica Bundzelová, v spore žalobcu: Intrum Slovakia s.r.o., so sídlom Mýtina 48, Bratislava, IČO: 35 831 154, zastúpený: JUDr. Ján Šoltés, advokát, so sídlom Mýtina 48, Bratislava, proti žalovanej: S. I., nar. XX.XX.XXXX, bytom V. I. XXX/X, I., o zaplatenie 678,15 eura, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Galanta č. k. 30Csp/20/2016-62 zo dňa 7. júna 2018 v časti o nároku na náhradu trov konania, takto

rozhodol:

I. Uznesenie súdu prvej inštancie sa v napadnutej časti o náhrade trov konania m e n í tak, že žalobca má voči žalovanému p r á v o na náhradu trov prvoinštančného konania vo výške 25 %.

II. Žalobca m á voči žalovanému p r á v o na náhradu trov odvolacieho konania v plnej výške.

III. O výške náhrady trov prvoinštančného a odvolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto uznesenia a to samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

o d ô v o d n e n i e :

1. Rozsudkom napadnutým odvolaním súd prvej inštancie prvým odsekom výroku žalovaného zaviazal zaplatiť žalobcovi sumu 423,85 eura s 8,5% úrokom z omeškania ročne od 29.07.2013 do zaplatenia do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku, druhým odsekom výroku vo zvyšnej časti žalobu zamietol a tretím odsekom výroku rozhodol, že žalobcovi sa náhrada trov konania nepriznáva.

2. Súd prvej inštancie rozsudok odôvodnil tým, že vykonaným dokazovaním mal preukázané, že právny predchodca žalobcu a žalovaná uzavreli zmluvu o spotrebiteľskom úvere, na základe ktorej bol žalovanej poskytnutý spotrebiteľský úver 800 eur a žalovaná sa zaviazala vrátiť poskytnuté peňažné prostriedky. V spore bolo preukázané poskytnutie úveru v sume 800 eur a zaplatenie sumy 376,15 eura žalovanou, pričom v zmluve absentujú náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, preto sa poskytnutý úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Vzhľadom na to, že úver, ktorého zostatok je predmetom konania, je bezúročný a bez poplatkov pre chýbajúce (resp. nesprávne uvedené) náležitosti vyžadované kogentnými ustanoveniami zák. č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, žalobcovi vzniklo právo na vrátenie rozdielu medzi poskytnutými a vrátenými finančnými prostriedkami. Z predloženého prehľadu splátok a úhrad bolo preukázané, že žalovaná z poskytnutého úveru (800 eur) uhradila sumu 376,15 eura, preto súd vyhovel žalobe v časti zaplatenia sumy, ktorú žalovaná skutočne vyčerpala a nevrátila vo výške 423,85 eura a vo zvyšnej časti žalobu ako nedôvodnú zamietol. Rozsudok v napadnutej časti nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 2, § 257 v spojení s § 262 ods. 1 CSP, t. j. podľa úspechu v spore. Žalobca si žalobou uplatnil nárok na zaplatenie sumy 678,15 eura s príslušenstvom, úspešný bol v časti zaplatenia 423,85 eura s príslušenstvom a vo zvyšnej časti bol neúspešný. Podľa výsledku konania ako celku bol hrubý úspech žalobcu v rozsahu 62 % a hrubý úspech žalovanej v rozsahu 38 % (100% - 62%), a tým daný čistý úspech žalobcu v rozsahu 24 %. V prípade žalobcu však ide o hromadne uplatňované pohľadávky prostredníctvom žaloby majúcej

charakter formulára, v ktorom sa menia iba identifikačné údaje žalovaného, suma majúca sa zaplatiť, označenie zmluvy, začiatok omeškania, vec typovo veľmi jednoduchú po skutkovej i právnej stránke a právny zástupca žalobcu ani neuvádza skutočnosti, ktoré zostali medzi stranami sporné, či iné skutočnosti významné pre rozhodnutie vo veci samej. Vyplňovanie týchto žalôb je rutinnou činnosťou, nevyžadujúcou si odborné znalosti. Tieto skutočnosti súd považoval za dôvody hodné osobitného zreteľa, a preto čiastočne úspešnému žalobcovi náhradu trov konania nepriznal s tým, že o výške trov už nie je potrebné samostatne rozhodovať.

3. Proti rozsudku súdu prvej inštancie, výlučne v časti o náhrade trov konania podal odvolanie žalobca prostredníctvom právneho zástupcu z dôvodu, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 písm. h) CSP). Vzhľadom na to, že žalovaná mimosúdne neuhradila žalovanú pohľadávku, za účelom nepremičania nároku, ktorého dôvodnosť v prevažnej časti bola potvrdená napadnutým rozhodnutím, žalobcovi neostávalo nič iné, len si uplatniť právo na zaplatenie peňažnej pohľadávky zákonným spôsobom v súdnom konaní. Žalovaná sama svojím správaním (nezaplatením dlžnej sumy aj napriek písomným výzvam) dala príčinu na podanie žaloby voči nej, z uvedeného dôvodu v súlade so zásadou zodpovednosti za výsledok musí znášať následky svojho procesného neúspechu v tomto spore. Nakoľko žalobca bol voči žalovanej v prevažnom rozsahu úspešnejší, z tohto dôvodu považuje nepriznanie náhrady trov konania za nespravodlivé, minimálne náhrady trov konania za zaplatený súdny poplatok, ktorý musel žalobca v tomto súdnom konaní zaplatiť. Z § 255 CSP vyplýva, že zákonodarca v prípade čiastočného úspechu sporiacej sa strany uprednostňuje pomerné rozdelenie náhrady trov konania pred úplným nepriznaním náhrady trov konania. Týmto podporne žalobca odkázal na Uznesenie NS SR sp.zn. 8Sžo/215/2010 zo dňa 22.06.2011, v zmysle ktorého vo všeobecnosti platí, že ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí. Účastníkovi, ktorý mal v konaní úspech, nemožno nepriznať náhradu trov konania len na základe všeobecného záveru hodnotiaceho dopad rozhodovania v určitom druhu nároku. Jeho použitie musí zodpovedať osobitným okolnostiam konkrétneho prípadu a musí mať vždy výnimočný charakter (judikát NS SR R 34/1982). Argumentácia súdu prvej inštancie rutinnou činnosťou pri žalovaní pohľadávok nespĺňa požiadavku výnimočného dôvodu hodného osobitného zreteľa. Obzvlášť pri využívaní formulárových podaní zverejnených Ministerstvom spravodlivosti SR pri komunikácii so súdmi. Žalobca je toho názoru, že správnym zhodnotením veci a správnou aplikáciou právnych predpisov by súd prvej inštancie musel dospieť k záveru, že žalobcovi ako prevažne úspešnejšej sporiacej sa strane prináleží v zmysle § 255 ods. 2 CSP náhrada trov konania a náhrada trov právneho zastúpenia vo výške 25 % pri priznaní istiny 423,85 eura s príslušenstvom zo žalovaných 678,15 eura s príslušenstvom. Žalobca navrhol, aby odvolací súd na základe ustanovenia § 388 CSP rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti zmenil tak, že prizná žalobcovi voči žalovanej nárok na náhradu trov konania a náhradu trov právneho zastúpenia v rozsahu 25 % v konaní pred súdom prvej inštancie.

4. Žalovaný sa k odvolaniu žalobcu nevyjadril.

5. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie proti rozhodnutiu bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávnenou stranou, žalovaným, v neprospech ktorého bolo rozhodnuté (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 357 CSP), po skonštatovaní, že odvolanie má zákonom predpísané náležitosti (§ 363 CSP) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 367 ods. 3 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je dôvodné.

6. Predmetom prieskumu odvolacieho súdu je s prihliadnutím k rozsahu a dôvodom podaného odvolania výrok rozsudku súdu prvej inštancie o náhrade trov konania.

7. Z obsahu spisu vyplýva, že žalobca sa domáhal zaplatenia istiny 678,15 eura s 8,5% úrokom z omeškania ročne od 29.07.2013 do zaplatenia. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie zaviazal zaplatiť žalovanú 423,85 eura s 8,5% úrokom z omeškania ročne od 29.07.2013 do zaplatenia a vo zvyšku žalobu zamietol.

8. Podľa § 251 CSP trovy konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva.

9. Podľa § 255 ods. 1 a 2 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

10. Podľa § 257 CSP výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

11. Vo všeobecnosti nepriznať trovy konania podľa § 257 CSP je možné len výnimočne a v prípade, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa na strane strán, pričom má súd vychádzať z posúdenia všetkých okolností v danej veci. Pri skúmaní, či dôvody hodné osobitného zreteľa existujú, súd prihliada k majetkovým, sociálnym, osobným a ďalším pomerom všetkých strán konania, je pritom potrebné zohľadniť nie len pomery toho, kto by mal nahradiť trovy konania, ale je nutné zväžiť, ako by sa takéto rozhodnutie dotklo predovšetkým na majetkových pomeroch oprávnenej strany. Významným z hľadiska aplikácie § 257 CSP sú rovnako okolnosti, ktoré viedli k súdnemu uplatneniu nároku, postoj strán v priebehu konania a ďalšie skutočnosti.

12. Súd prvej inštancie rozhodnutie o náhrade trov konania odôvodnil tým, že žalobca mal v konaní čistý úspech v rozsahu 24 %, avšak súd v tejto veci aplikoval moderačné právo súdu podľa § 257 CSP a žalobcovi náhradu trov konania nepriznal z dôvodov hodných osobitného zreteľa. Za dôvody hodné osobitného na strane žalobcu považoval skutočnosť, že ide o hromadne uplatňované pohľadávky prostredníctvom formulárovej žaloby, v ktorej sa menia len identifikačné údaje žalovaného, dlžná suma, označenie zmluvy, začiatok omeškania, ide o vec typovo veľmi jednoduchú po skutkovej i právnej stránke a právny zástupca žalobcu neuvádza skutočnosti, ktoré zostali medzi stranami sporné, či iné skutočnosti významné pre rozhodnutie vo veci samej. Vyplňovanie týchto žalôb je rutinnou činnosťou, nevyžadujúcou si odborné znalosti.

13. Odvolací súd sa stotožňuje s názorom súdu prvej inštancie, že ide o vec jednoduchú po skutkovej i právnej stránke. To však bez ďalších okolností nezakladá vznik dôvodov hodných osobitného zreteľa. Použitie § 257 CSP je možné iba výnimočne, za splnenia viacerých okolností. Podľa zisteného skutkového stavu je zrejme, že žalovaná požičané peniaze nevrátila, nedohodla sa na spôsobe riešenia vzniknutého problému, žalobca musel podať žalobu a domáhať sa nároku súdnou cestou. Z obsahu spisu je zrejme, že žalovaná buď osobne prevzala doručované listiny, alebo sa súdu vrátili neprevzaté v úložnej dobe, na výzvy súdu nereagovala a žiadnu súčinnosť neposkytla. Z dikcie § 257 CSP je zrejme, že sa má aplikovať výnimočne. Navyše v prípade, ak sa žalobca pravidelne necháva zastupovať zástupcom v právne jednoduchých súdnych konaniach, výnimočnosť tejto situácie je tým popretá, ide o opakujúcu sa skutočnosť. Na uvedenú situáciu by preto muselo existovať samostatné ustanovenie zákona, ktoré však v CSP nie je obsiahnuté.

14. V uznesení NS SR z 29.09.2015, sp. zn. 4MCdo/16/2014 je konštatované, že pojem „účelný“ je nevyhnuté chápať ako určitú poistku pred hradením nákladov nesúvisiacich s konaním, pred nadbytočnými či nadmernými nákladmi (napr. opakované uplatnenie náhrady za prevzatie a prípravu zastupovania, nepotrebné konzultácie s klientom atď.). Vzhľadom na ústavne zaručené právo na právnu pomoc nie je možné prostredníctvom uvedeného termínu (neúčelne vynaložené náklady konania) vymedziť kategóriu subjektov, ktorá by tak z hľadiska právneho zastúpenia mala odlišné postavenie, a tak jej de facto právo na zastúpenie advokátom v konaní upierať a z hľadiska ostatných účastníkov ju diskriminovať. Účastníka nie je možné sankcionovať tým, že mu nebude priznaná náhrada nákladov zodpovedajúca výške odmeny advokáta s tým, že sa mohol v konaní brániť sám. Z uvedeného je zrejme, že podstatný fakt, že právny zástupca zastupuje opakovane rovnakého žalobcu v jednoduchých súdnych sporoch je dôvodom pre posúdenie účelnosti vynaložených trov konania v zmysle § 251 CSP a aplikuje sa po právoplatnom rozhodnutí o nároku na náhradu trov konania v štádiu, keď vyšší súdny úradník rozhoduje o výške trov konania.

15. Podľa názoru odvolacieho súdu argument, na ktorom založil svoje rozhodnutie súd prvej inštancie nemožno považovať za dôvod hodný osobitného zreteľa, pre ktorý by mu nemala byť priznaná náhrada trov konania a bolo potrebné použiť § 255 ods. 2 CSP.

16. Pri rozhodovaní o náhrade trov konania podľa § 255 ods. 2 CSP má nárok na náhradu trov konania tá strana sporu, ktorá je vo väčšej miere úspešnejšia a veľkosť jej úspechu v percentách predstavuje rozdiel medzi trovami konania úspešnejšej strany a neúspešnejšej strany, aby sa mohlo o náhrade trov konania rozhodnúť jedným výrokom. Žalobca sa žalobou domáhal zaplata 678,15 eura s príslušenstvom a bolo mu priznané právo na zaplata 423,85 eura s príslušenstvom. V konaní bol žalobca (tak ako to uviedol v odvolaní) úspešný v časti 62,50 % ($423,85 : 678,15 \times 100$) a časť 37,50 % ($100 - 62,50$) tvoril jeho neúspech (v zamietajúcej časti). V zamietajúcej časti bola úspešná žalovaná. Keďže žalobca bol úspešný v prevažnej časti nároku, vzniklo mu právo na náhradu trov konania a bolo povinnosťou súdu priznať mu náhradu trov konania v rozsahu zodpovedajúcej 25 % ($62,50 \% - 37,50 \%$). Žalobca má preto právo na náhradu trov prvoinštančného konania vo výške zodpovedajúcej 25 %.

17. Odvolací súd preto napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie v zmysle § 388 CSP zmenil a o náhrade trov prvoinštančného konania rozhodol tak, že žalobca má voči žalovanej právo na náhradu trov prvoinštančného konania vo výške 25 %.

18. Žalobca má voči žalovanej podľa § 255 ods. 1 CSP a § 396 ods. 1 CSP právo na náhradu trov odvolacieho konania v plnej výške, vzhľadom na to, že žalobca bol v odvolacom konaní v celom rozsahu úspešný a neboli tu dané žiadne dôvody hodné osobitného zreteľa, ktoré by odôvodňovali výnimočne mu náhradu trov konania nepriznať (§ 257 CSP). O výške náhrady trov prvoinštančného a odvolacieho konania rozhodne podľa § 262 ods. 2 CSP súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto uznesenia, a to samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

19. Senát odvolacieho súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).